

Numerične metode 1 - definicije, trditve in izreki

Oskar Vavtar

2020/21

Kazalo

1	NUMERIČNO RAČUNANJE	3
1.1	Uvod	3
1.2	Premična pika	3

1 NUMERIČNO RAČUNANJE

1.1 Uvod

Definicija 1.1 (Napaka). Pri numeričnem računanju izračunamo numerični približek za točno rešitev. Razlika med približkom in točno vrednostjo je *napaka* približka. Ločimo *absolutno* in *relativno* napako.

- absolutna napaka = približek – točna vrednost
- relativna napaka = $\frac{\text{absolutna napaka}}{\text{točna vrednost}}$

Naj bo x točna vrednost, $\hat{x}$ pa približek za x .

- Če je $\hat{x} = x + d_a$, potem je $d_a = \hat{x} - x$ *absolutna napaka*.
- Če je $\hat{x} = x(1 + d_r)$, potem je $d_r = \frac{\hat{x} - x}{x}$ *relativna napaka*.

1.2 Premična pika

Definicija 1.2. Velja $\text{fl}(x) = x(1 + \delta)$ za $|\delta| \leq u$, kjer je

$$u = \frac{1}{2}b^{1-t}$$

osnovna zaokrožitvena napaka:

- single: $u = 2^{-24} = 6 \times 10^{-8}$
- double: $u = 2^{-53} = 1 \times 10^{-16}$

Izrek 1. Če za število x velja, da $|x|$ leži na intervalu med najmanjšim in največjim pozitivnim predstavljivim normaliziranim številom, potem velja

$$\frac{|\text{fl}(x) - x|}{|x|} \leq u.$$

1.3 Občutljivost problema

Definicija 1.3 (Občutljivost). Če se rezultat pri majhni spremembi argumentov (*motnji* oz. *perturbaciji*) ne spremeni veliko, je problem *neobčutljiv*, sicer pa je *občutljiv*.